

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę kosztu ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
 Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowana być nie może.
 Numer pojedynczy wieczorny op. 5, poranny w dniu powszednim 3 w niedziele i święta k. 5.
 Zię: Florentyna Bisk.
 Piątek: Wiktor B. i Lucyna P.
 Sobota: Łukasza Ewangelisty.
 Niedziela: Jana Kantego.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZEŚĆDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-iej rano do 8-iej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-iej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 3 minut 30 r.
 Zachód 7 33 w.
 Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 1 cali 8.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 27
 Zachód 5 7
 Długość dnia godzin 10 minut 30.
 Ubyło 6 50

Cena ogłoszeń:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.
 Poniedziałek: Przen. św Wojciecha.
 Wtorek: Urszuli Panny.
 Środa: Korduli P. M. i Alfonsa Bisk.
 Czwartek: Jana Kapistrana.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-iej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr wielki: „Meluzyna” (występanny Marji Giuri);—Teatr rozmaitości: „Kobiety z kamienia” (wznowione);—Teatr nowy (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Proces Vauradieux” i „Benben”. (Godzina 7 i pół wieczorem.)

Głosy publiczności.

Panie Redaktorze!
 W sprawozdaniu Kurjera i innych pism o pożarze fabryki Lump Podgórskiego czytam, że prędkiemu opanowaniu ognia stanął na przeszkodzie brak wody, którą sprowadzać musiano aż z placu św. Aleksandra na ulicę Marszałkowską.
 Ponieważ szkody zrządzone przez ten pożar wynoszą 90,000 rs., należy więc przypuszczać, że gdyby woda była na miejscu, dzielna straż nasza byłaby je ograniczyła przynajmniej do połowy.
 Jest to najwłaściwsze przypuszczenie, możebniem jest bowiem, że przy posiadaniu dostatecznej ilości wody pożar byłby stłumiony w samym zarodku.
 Przyjmijmy jednak połowę, a okaże się, że za brak wody zapłaciliśmy w tym jednym wypadku 45,000 rs.
 Wiadomo, że w kilku innych większych pożarach, które w tym roku miały miejsce, także brak wody utrudniał ratunek, a w jednym z nich musiano posłać konnego posłańca do kancelarii wodociągów, żeby zaopatrzone w wodę krany pożarne.
 Otóż jeżeli straty w tych innych pożarach przez brak wody spowodowane wyniosły ogółem tylko drugie tyle, to wypadnie, że Warszawa za brak wody zapłaciła już w roku bieżącym około 100,000 rs.
 Pieniądże te nie wyszły wprawdzie z kasy miejskiej, ale pochodzą z tych samych kieszeni mieszkańców miasta, które zaopatrują skarb miejski, boć ogół płaci premje asekuracyjne, a te z natury rzeczy wyższe być muszą w mieście dla braku najważniejszego środka ratunkowego na groźniejsze narażeniem pogorzele.

Do czasu ukończenia wodociągów uplynie jeszcze pół roku a może rok, prawdopodobnie zatem w ciągu tego czasu miasto nasze poniesie jeszcze drugą stratę podobną, jeśli nie większą.

Taki stan rzeczy nasuwa pytanie, czy nie należałoby bodaj kilkadziesiąt tysięcy rs. poświęcić na tymczasowe zaopatrzenie Warszawy w wodę, chociażby tylko do użytku pożarowego, jeśli to technicznie jest możebnem.

Zostaję i t. d.

Henryk T.

Szanowny panie redaktorze!

Sądziłem, że jednocześnie z wiadomością o fatalnem *fiasco* balonowem znajdę zawiadomienie na co obrócone zostały pieniądze otrzymane ze sprzedaży biletów, tymczasem jakoś nie o tem nie slychać.

Miałoby owe pieniądze zostać u przedsiębiorców? Byłoby to rażącą niesprawiedliwością!

Poniesli oni wprawdzie straty, lecz za takowe w żadnym razie nie może odpowiadać publiczność, a do rozstrzygnięcia czy i kto ją przedsiębiorcom zwrócić powinien, kompetentne są jedynie władze sądowe.

Co do pieniędzy, które złożyła publiczność, a których zwrócić jej niepodobna, ponieważ wskutek obowiązkowego oddawania biletów wiele osób nie ma żadnego dowodu, szczątki zaś biletów na miejsca siedzące przez wielu uронione zostały, sądzę, że powinny być obrócone na cel dobroczynny, w obecnej chwili najpilniejszy.

Mojem i wielu moich znajomych zdaniem celem takim byłaby niezawodnie opłata wpisów za niezamierzonych uczniów, których właśnie nazajutrz po ostatecznem *fjasku* balonowem z powodu niezłożenia tejże opłaty ze szkół wydalono.

Sądzę, że nikt z poszkodowanych nie miałby nie do zarzucenia przeciw takiemu rozwiązaniu tej kwestji.

Łączę wyrazy ita.

Józef Rot...

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Pogłoski o mających jakoby nastąpić osobistych zmianach w najwyższych sferach rządowych i związanych z owymi zmianami reformach, pozbawione są, wedle informacji zasiągniętych przez *Nowosti*, wszelkiej podstawy.

— W początkach roku przyszłego projektowane są pewne ważne reformy w istniejącym obecnie systemie podatkowym. Projekt owych reform wniesiony zostanie wkrótce w drodze prawodawczej do rady państwa.

— W departamencie podatków niestających rozpoczęły się posiedzenia komisji, mającej opracować ustawę kasy emerytalnej dla urzędników akcyzy.

— *Rusk. kur.* slyszal, iż w ministerjum oświecenia podjęto kwestję szkodliwości książek, czytanych przez młodzież obojga płci, uczęszczającą do średnich zakładów naukowych, a nieodpowiadających ich wiekowi oraz umysłowemu i moralnemu poziomowi. Kontrolę nad tem zamierzono powierzyć naczelnikom zakładów naukowych, dla umożliwienia zaś jej właścicielom księgarni i bibliotek publicznych wzbronionem będzie wydawanie książek bez pozwolenia władzy szkolnej wychowawcom zakładów naukowych.

— Za wykroczenia przeciw przepisom policyjnym 16-tu szynkarzy skazano na kary pieniężne od 3-ch do 10-ciu rs.

— Z teatru i muzyki.

* Zaangażowana na gościnne występy p. Russell, śpiewała wczoraj po raz pierwszy partję tytułową w „Lucji z Lammermooru”.

Primadonna sympatyczne wywarła wrażenie ujmującą powierchownością, sopranowym, bardzo miłym, choć nieco w wyższym rejestrze przysłoniętym głosem, wreszcie grą wdzięczną i dystygowaną.

Sposób traktowania partji, świadczy o dobrej szkole i o starannych studjach; z wczorajszego jednak występu trudno jeszcze wnioskować ku jakiej-

Badzco badz z opiekunką była łatwiejsza sprawa. Starzy są wyrozumiali na błędy młodych...

Przystąpił do niej szybko, pochwylił ją za pulchną bardzo i bardzo czerwoną rękę, złożył na tej ręce pocałunek i przyklekając u nóg otyłej kobiety, zawołał:

— Droga pani, przebacz!... Gdy się dowiesz com ja przebył, com przecierpiał, to wybacysz tem macierzyńskiem sercem, jakie masz dla mojej Anny.

Gorąca i pokorna prosba o przebaczenie udobruchała „panią”.

— Dla jakiej Anny?—spytała zdziwiona.

— Tej, dla której jesteś drugą matką, droga pani... mojej żony.

„Pani” obruszyła się gniewnie.

— Slyszane rzeczy!...—rzekła patrząc dziwnie na naszego bohatera—ależ pan chyba jesteś kompletny warjat!... Śniło się panu chyba, że pan masz żonę... Ja nie jestem drogą matką żadnej Anny, a gdybym była, tobym jej nie wydała za takiego mlókosa...

Grześ skamieniał. Mniejsza mu już było o to, że z pomyłki brnął w pomyłkę. Najboleśniej go dotykało to, że ile razy wspominał o żonie, wierzyć mu nie chciało, iż ją mieć może.

„Pani”, skończywszy perorę, patrzyła na niego badawczo, jakby się obawiała jakiego wybuchu szaleństwa, nie odchodziła jednak, ufając, iż siłą własnych mięśni zdoła poskromić młodego chłopca. Nieszczęśliwy nowożeniec czuł, że mu głowa się pali.

Przycisnął do czoła rękę, przeszedł się parę razy po pokoju tam i napowrót, usiłując zebrać myśli.

Wreszcie zapanował nad sobą, stanął przed korpulentną kobietą i rzekł:

— Ma pani słusność—ja sam chwilami myślę,

żem warjat i widzę, że warjatem ludziom zdawać się muszę... Ale niech się pani nie boi... nikomu nie zlego nie robię... Chciałbym tylko prosić pani o jedną grzeczność...

Korpulentnej jejmości udzieliło się wzruszenie, z jakim Grześ mówił te słowa i dobra w gruncie kobieta, gotowa była spełnić wszystko czego zażąda.

— Ale owszem, panie, z największą chęcią—odpowiedziała—tylko niech mi pan nie gada o swojej żonie, bo człowieka pasja porywa...

Właściwie to Grzesia pasja porywała na myśl, że mu nie pozwalano mówić o tem, co było przecież faktem najrzeczywistszym, ale zmilezał.

— Czegóż pan potrzebuje?... —zapytała otyła „pani”.

— Nie potrzebuję nic... Niech mi pani tylko powie, zkąd ja się tu wziąłem w Wąchownicy?...

Kobieta wytrzeszczyła oczy.

— W jakiej Wąchownicy, na miłość boską?—zawołała, wybuchając, gdyż należała do gatunku kobiet dobrych, ale łatwo zapalnych—w jakiej znowu Wąchownicy?... Albo pan gadaj rozsądnie, albo...

Przerwała. Żal jej się zrobiło Grzesia, którego ten jej protest jeszcze bardziej przygnębił.

— Ja nie znam żadnej Wąchownicy — odpowiedziała spokojniej.

Biednemu Grzesiowi tyle dziwnych rzeczy tłoczyło się do głowy, że na nowe już miejsca nie było.

Nie pojmował co się stać mogło. Gdyby mu kto poddał myśl, że nie on, ale kobieta która przed nim stoi jest warjatka, byłby się chwycił tej myśli oburącz, jak tonący brzytwy...

Na szczęście był pozostawiony sam sobie, a sam w tej chwili nie miał żadnej zdolności kombinowania.

GRZES.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA.

(Dalszy ciąg.)

Po tylu dziwnych przejściach, na jakie bez żadnego uprzedniego przygotowania skazany został nasz bohater, po sześciu dniach życia gorączkowego i pełnego niespodzianek, które nastąpiło po latach całych spokojnie i jednostajnie przeżytych, nie dziwnego, że na ten widok pomieszało mu się chwilowo w głowie do tyłu wrażeń nieprzywykłej.

Wydało mu się, że ci którzy go gwałtem ożenili, podstępnie zamienili mu żonę.

— Nie! — zawołał, jakby odpowiadając myśli, która mu się gwałtownie narzuciła — nie!... Wszystko z sobą robić dawałem, ale teraz bola!... Pani nie jesteś moją żoną, nie, nie, tysiąc tysięcy razy nie!

Kobieta z kolei cofnęła się o parę kroków.

— Wszelki duch Pana Boga chwali!—zawołała—przeżegnaj się człowieku!... A toby mi chyba Pan Bóg rozum odebrał, żebym na stare lata miała isć za męża, za takiego... młodzika!

Słowa te były szklanką zimnej wody, wylaną na głowę Grzesia.

Alonał, zrozumiał swą fatalną pomyłkę, ale nie przestraszyło go to bardziej, owszem uspokoiło trochę.

— Tom się znalazł!—pomyślał—opiekunkę mojej Anny wziąłem za moją żonę...

mu kierunkowi skłania się talent młodej śpiewaczki.

P. Russeli frazuje dobrze, możnaby prawie powiedzieć, że za dobrze, bo zbyt mocno myśli o zaokrągleniu frazesu, pieści się nim, a często przewleka dla efektu brzmienia, szczególnie tam, gdzie jej się zdarza sposobność snuć długo ładną nutę (*filer le son*).

W sytuacjach obojętnych, choćby nawet lekko lirycznych, także małe nadużycia nie nie przeszkadzają; ale w nastroju dramatycznym są niedozwolone, a nawet rażą, jak to miało miejsce w wielkiej scenie finałowej w drugim akcie.

Z drugiej strony niepodobna zaprzeczyć, że artystka w wypowiedzianiu recitatywów i w pewnych patetycznych chwilach zdobywa się na silne akcenta i umie podnieść pieszczony śpiew do deklamacyjnej dykcji, byleby nie trafiła po drodze okazji do *sforzanda* i *diminuenda* lub do efektu słodkiego *mezzavoce*.

Koloratura primadonny dość wypracowana, czysta i pewna, nie jest jednak tak swobodną i mistrzowską, ażeby mogła stanowić charakterystykę jej fachu repertuarowego.

Tryl przychodzi p. Russeli łatwo; gamma robiona *legato* nie zawsze wydaje się równą i ma swoje luki i zachwania; za to *staccata* pod względem lekkości nie nie pozostawiają do życzenia.

Przy tych warunkach słynna scena obłędu i popis koloratury nie dosięgłszy tej doskonałości, jaką już słyszeliśmy, odznaczał się jednak niepoślednim wykończeniem i rzeczywistą brawurą.

Zapowiedziane w dalszym ciągu na występy p. Russeli opery repertuaru lirycznego, a nawet napół dramatycznego, przedstawia nam zapewne inne jeszcze strony talentu artystki; tymczasem wrażenie odniesione da się streścić w definicji: panna Russeli jest sympatyczną śpiewaczką.

P. Myszuga jako Edgar ślicznie śpiewał pierwszy akt opery; p. Chodakowski był wczoraj przy głosie i z werwą odśpiewał partję Astora.

* Wczorajszy wieczór Towarzystwa muzycznego wyróżnił się nader korzystnie zarówno interesującym programem, jak i doбором wykonawców.

Trio fortepianowe Kiela należy do utworów mało u nas znanych, a posiadających niepospolitą wartość.

Specyjalnie świetnie we wczorajszej interpretacji p. Stefanji Fryderycy, trzymającej partję fortepianową, oraz pp. Noskowskiego i Goebelta wyszło finałowe *Allegro*.

Panna Fryderycy dała się poznać jako wyborna fortepianistka w odegranych prócz tego kilku numerach solowych, a zwłaszcza walcu Rubinsteina.

Arję z „Purytanów”, oraz „Zosię” Moniuszki i „Pieśń wschodnią” Maszyńskiego odśpiewała wdzięcznie p. Szlezycierówna, zyskawszy zasłużony a gorący poklask słuchaczy.

„Pieśń wschodnią” jest dziełem świadczącym pocholebnie o talencie młodego kompozytora.

Program zamykał chór Szamotulskiego z wieku XVI-go.

O części deklamacyjnej zachowamy dyskretnie milczenie.

= Teatr Arbré.

Wczoraj w Eldorado rozpoczął produkcję „teatr fantazyjny” p. Arbré.

Widowiska są urozmaicone i jak się zdaje, znajdują powodzenie.

Największy sukces w dniu wczorajszym odnieśli sztuki mistrze japońscy; są to wyborni gimnastycy, którzy z lekkością i pewnością wywiązywali się ze swego zadania.

Szkoda, że tej pochwały nie możemy oddać orkiestrze!...

= Z teatryku dobroczynności.

Komitet teatralny warszawskiego Towarzystwa dobroczynności otrzymał do wystawienia kilka sztuk oryginalnych, których role są już rozdane.

Oprócz tego odbywają się próby z kilku komedji większych, tłumaczonych z obcych języków.

Scenka będzie posiadała nowe dekoracje, specjalnie zamówione dla komedji wystawianych poraz pierwszy.

= Przewodnik adresowy.

W sali Towarzystwa mazyckiego spotykamy szafkę zawierającą adresy nauczycieli muzyki.

Innowacja ta jest głównie przeznaczoną dla wygody osób poszukujących nauczycieli.

= Kasa emerytalna.

Projekt ustawy kasy emerytalnej urzędników kolei terespolskiej, po przedyskutowaniu przez wybranych delegatów z wydziałów został już odlitografowany i rozdany wszystkim urzędnikom i oficjalistom tejże kolei.

W końcu r. b. ma się odbyć ogólne głosowanie nad tym projektem, który zapewne nie będzie mógł być w życie wprowadzonym prędzej jak z nowym rokiem 1886-ym, gdyż do nowego roku 1885-go nie będzie czasu potrzebnego na uzyskanie zatwierdzenia.

= Spółka jedwabnicza.

W poniedziałek w dniu 20-ym b. m., o godzinie 6-iej po południu odbędzie się w sali Resursy ohywatejskiej ogólne zebranie akcjonariuszów spółki jedwabniczej, celem orzeczenia, czy fundusze tejże spółki mają być przekazane na rzecz powstałego Towarzystwa jedwabniczego w Warszawie.

Ponieważ zwołane na dzień 20-ty września r. b. zebranie ogólne nie doszło do skutku dla braku prawomocnego kompletu, przeto stosownie do paragrafu 26-go ustawy spółki jedwabniczej na posiedzeniu w poniedziałek odbył się mającem kwestja ta ostatecznie zadecydowana zostanie bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszów.

= Jest woda!

Kapryśne wodociągi poczęły zasilać wyższe piętra domów przy ulicy Wspólnej.

Wprawdzie woda ukazuje się dopiero po północy, dotąd wszakże podobna szkodliwość oddawna nie była praktykowaną.

= Aura.

Zima zbliża się szybkim krokiem. W dniu wczorajszym zrana było tylko 1 a po południu 5 stopni ciepła.

= Pouczające.

W jednym z towarzystw zdarzyło nam się w dniach poznać panią K., żonę inżyniera, wiedzieliśmy, że jest rodowitą francuską od kilku miesięcy bawi w naszym kraju.

Można sobie wyobrazić nasze zdziwienie pani K. na jakiś banalny, zwykły przy znajomości frazes powiedziany po francusku wiedziała zupełnie dobrą polszczyznę...

Łaskawa interlokutorka widząc zdziwienie śniła nas, że będąc przez lat trzy narzeczoną obecnego męża, użyła się gorliwie po polsku tylko pod tym warunkiem rodzice pana K. się na związek syna z cudzoziemką.

Odtąd pani K., będąc w kraju rodzinnym wyłącznie używa języka polskiego.

Cóż na to powiedzą piękne panie z naszego tamentu Sekwany?

= Ks. Bismark odpisał.

Donosiliśmy niedawno o zakładzie zawieszonym dwoma berlińczykami warszawskimi czy ks. kanclerz używa więcej wina, czy to Zakład stanął o 100 rs., które zgóry prz na ucztę wyprawić się mającą na cześć księcia.

Jak wiadomo, zakładający się zredagował który wysłał do ks. Bismarka z prośbą, a zakład rozstrzygnął.

Wątpiono wszakże, czy ks. kanclerz zechce się ziomkom swoim zajmującym skromne miejsce nad Wisłą w tak blahej i niedyskretnie Tymczasem nad wszelkie spodziewanie onegdajszym nadszedł pod wskazanym ad wprawdzie nie od ks. Bismarka, lecz od je tarza, który w dosłownem tłumaczeniu brzmi stępuje:

„Jego książęca mość polecił mi zawiadomić, że obaj macie słusność, gdyż jednak dobre wino jak i dobre piwo, a z wyjątkiem dy jest niedysponowany pije i jedno i drugie Tym sposobem zakład nie został rozstrzygnięt raczej obaj zakładający się zapłacą po połow ucztę, w której weźmie udział 15-tu *lands* nadchodzącą sobotę.

Z odpowiedzi okazuje się, że ks. Bismark jest dyplomata!...

= Kradzież przyjacielska.

Pan W. zamieszkały na Nowogrodzkiej w jąc w lecie na przeciąg dwóch miesięcy odstąpił mieszkanie przyjacielowi panu B., pro miał pieczę nad pozostawioną garderobą i mi drobiazgam.

Przyjaciel krótko jednak mieszkał i wyjechał gdzieś, a pan W. powróciwszy do wy znalazł brak wielu przedmiotów.

Tyle tylko miał pewności, wszystko zresztą stało zagadką. Ta pewność, choć tak skąpa była jednak podstawą, o którą można się dalszych poszukiwaniach i dochodzeniach

— Moja pani Kulkowska — rzekł nasz bu zaperzonej kobiety — anim ja mówił, że ani o szukaniu lepszego miejsca w tej chwili śle... Pijakiem nie jestem i właśnie dlatego kieliszków wina tak mnie odurzyło, że nie się ze mną stać mogło. Więc niech się pani wa i odpowie mi spokojnie jeszcze na jedno

— Na co?

— Cóż to byli za ludzie co mnie i moje r taj zwozili, co dla mnie wynajęli mieszkania cili?...

— Co za ludzie?... a ja zjadł o tem wiedzę?... Ludzie i basta!... Ani ich znam, ani ja przedtem... Pan sam musisz wiedzieć co to byli za jedni!... — odpowiedziała gosp

— No to już dobrze, pani Kulkowska... pi nie gniewać... — zakończył Grzesz — teraz się nad wszystkim i muszę dojść nareszcie mną zrobiono.

— Więc pan nie chce śniadania?... Objaz za pół godziutki.

— Dziękuję za śniadanie... poczekam do Pani Kulkowska, ułagodzona już zupełnie, mrużąc tylko pod nosem:

— Dziwne rzeczy! jak mi Bóg miły, dzi czy!... Słyszał też kto, żeby człowiek nie zjadł się wziął, gdzie jest i żeby się takiemu kowi, co ma mleko na wąsach, wydawało, że naty... i to... panie Boże odpusć... ze mną... dzieści lat żyję uczeiwie na tym świecie, a nie słyszałam o takiej historii!...

(Dalszy ciąg nastąpi)

— Więc kiedy pani powiada, że tu nie Wąchownica, to coż tu jest? — zapytał.

— Co tu jest?... a spytałeś się pan pierwszego lepszego dziecka... Nie żadna Wąchownica tylko Oświęcim!...

— Oświęcim! — powtórzył machinalnie Grzesz — więc niechże mi pani powie z kąd ja się tu wziąłem w Oświęcimie?...

Kobieta wzruszyła ramionami.

— Il... nie kpiłbyś pan z ludzi i ot! — odpowiedziała — to nawet grzech i obraza Pana Boga, żeby taki młodziak kpił sobie ze starszych, z porządnej kobiety, obywatelki i matki dzieciom... Patrzcie państwo!... on nie wie z kąd się tu wziął!...

W Grzesiu krew zawrzała, miał jednak tyle mocy nad sobą, że się umitygował.

— Dobra pani — rzekł — niech sobie pani myśli o mnie co chce, ja daję pani słowo i gotów jestem zakląć się na wszystko, że nie wiem z kąd się tu wziąłem.

— A toś się pan tego ululał!... — odpowiedziała patrząc nań zdziwionemi oczyma kobieta — no, jeżeli tak, to się nie dziwię, że teraz jeszcze nie możesz przyjść do siebie i zdaje ci się, żeś żonaty... To wstyd, panie, i zgorzienie, w tak młodym wieku, taki szkaradny nałóg. Oj! żeby pana naprawdę ożenili a żona umiała krótko trzymać, tobyś nie pił!...

Bohater nasz postanowił nie nie słyszeć i nie nie odpowiadać, tylko pytać i było to rzeczywiście najrozsądniejsze w danym wypadku postanowienie.

— Więc pani mi nie powie — rzekł — jakim sposobem dostałem się do Oświęcimia?...

— A dlaczego nie mam powiedzieć?... ciekawam bardzo dlaczego?... Przywieźli pana w noce, pijanego jak nieboskie stworzenie, położyli na łóżku, ja kazałam zamknąć pana na klucz, żeby kto czego nie skradł!... Rano przysyłam się dowiedzieć czy pan już

wstał, ale Hanka darmo się dobijała kilka razy, a teraz przyszedłam zobaczyć czy panu już wyszumiało z głowy i czy pan chce koniecznie kawy albo herbaty na śniadanie, bo już obiadowa godzina, to może by się po tej pijatyce bez śniadania obeszło!...

— Proszę pani... niech i tak będzie... przywieźli mnie pijanego — mówił Grzesz wzburzony — niech i tak będzie... ale z kąd się tu wzięły te moje kuferki i tóimoczki?...

— Jakiż z kąd?... same nie przyszły!... Przywieźli je na godzinę przed panem i złożyli tutaj!...

— Dlaczegoż tutaj, nie gdzie indziej?...

Żadne jeszcze odezwanie się Grzesia tak nie uraziło otyłej „pani”, jak te tak niewinne na pozór słowa, w których się dopatrywała jakiejś szykany i profanacji swojego ucziwego mieszczkańskiego domu.

— Patrzajcie! dlaczego tutaj? — zawołała — a co to ci tutaj źle, mój panie?... pałaców ci się zachciewa i mebli aksamitnych?... Jeżeli panu źle, to mi się wyność zaraz na złamanie karku!... Zwróć pieniądze, co mi zapłacili za cały miesiąc... nie chcę nic za to, żeś się tutaj wyspał i wytrzeźwił!... Nie potrzebuję takich lokatorów, pijaków!... Kiedy ci u Kulkowskiej źle, to ci i w piekle będzie źle... Fanfaron jakiś!...

Wymyślała, bo wymyślała, Grzesz jednak, chociaż kosztem swojej ambicji, dowiadywał się od niej po małym kawałeczku prawdy.

Nie ulegało wątpliwości, że to był we wszystkich szczegółach ułożony plan działania, którego wykonawcami byli kawaler Papkowski, baronet Bibkiewicz i inne jeszcze osoby.

Gdy on wyjechał na swój ślub, natychmiast jego rzeczy wysłano do Oświęcimia i złożono w mieszkaniu wynajętym u gniewliwej pani Kulkowskiej. Do tego mieszkania, opłaconego za cały miesiąc on sam następnie został przywieziony, w stanie zupełnie bezprzytomnym.

Indagowany zaraz stróż domu, zeznał, że garderobę i biurko pan B. sprzedał handlarzowi, którego on zna bardzo dobrze.

Handlarz ów kupna nie zaprzeczył, rozumiejąc, że pan B. rozporządza swojemi rzeczami.

Opierając się na zeznaniach tych dwóch świadków pan W. wystąpił przeciw B. z akcją sądową tak cywilną jak i karną o przywłaszczenie sobie i sprzedaż cudzej własności.

Oskarżony B. potępił się najzupełniej, pisząc do W., aby skargę cofnął, a on zapłaci mu 120 rs., chociaż akcja cywilna wynosiła 290 rs.

Powód na to się niezgodził i list B. dołączył do sprawy, jako ważny dokument przyznania.

Właśnie w dniu wczorajszym sprawa „przyjacielskiej kradzieży” była sądzona.

Sędzia akcję cywilną powodowi w całości zasądził a B. został skazany na trzy miesiące więzienia.

Skarany założył apelację, lecz ponieważ nie złożył na razie 500 rs. wymaganej kaucji aresztowano go aż do uprawomocnienia się wyroku.

= A to co nowego?

Takie zapytanie zadaje sobie przechodzień na Krakowskim-Przedmieściu, tuż naprzeciw gmachu uniwersyteckiego, na widok rzeszy dzieciaków, w liczbie pięciorga, przesładowujących prośbą o nabycie kalendarzyków.

Pomiędzy zebrakami znajduje się czteroletnie bobo, okazujące największą zawziętość w zmuszaniu do kupna.

Wczesny początek...

= Zabłąkana.

W kancelarii cyrkułu na ulicy Długiej znajduje się młoda, około 17 lat mieć mogąca dziewczyna, zdradzająca zbrocenie umysłowe, którą zatrzymano wczoraj błakającą się po ulicach.

Zatrzymana nie jest w stanie wskazać swego zamieszkania.

= Zniknięcie.

Z domu nr 18 na Bednarskiej znikła 6-letnia dziewczynka, Wiktorja Szerfer.

Maleniśka, pomimo natychmiastowych poszukiwań, nie zdano odszukać.

= Kradzieże.

W dniu wczorajszym z mieszkania ks. A. E. na Krakowskim-Przedmieściu nr 48 niewiadomi złodzieje skradli różne złote rzeczy, wartujące 525 rs.

Na Pańskiej pod nrem 7-ym p. A. Z. skradziono garderoby na sumę 156 rs.

W restauracji na Długiej pod nrem 30-ym skradziono 16 bil i kilkanaście butelek wina, na ogólną sumę 160 rs.

O kradzież podejrzani są byli kelnerzy.

Na Wareckiej nr 1, niewiadomi złodzieje, dostawszy się do mieszkania p. J. K., przez otwarte okno, skradli kilka sukien i ręczną maszynę, na sumę 200 rs.

Mniejszych kradzieży, nie przewyższających 100 rs. popełniono sześć.

= Wypadki.

Na Wroniej spadła z wozu czteroletnia dziewczynka Bronisława B. i niebezpiecznie zraniła się w główkę.—Na Pradze pod nrem 280, ze schodów piwnicznych spadł Grzegorz N. i uległ złamaniu prawej nogi.

= Nowa świątynia.

W Poniewiezu, w gubernji wileńskiej, jak donoszą *Gaz. świąt.*, stanął za staraniem ks. kanonika Chodorowicza wspaniały kościół.

Świątynia powstała prawie wyłącznie ze składek parafjan.

Na uroczysty akt poświęcenia nowego kościoła przybyło z bliższych i dalszych okolic kilkunastu kapłanów.

= Obchód jubileuszowy.

Dz. Łódz. donosi, iż z powodu stułetniej rocznicy urodzin Mojżesza Montefiore, izraelici w Łodzi zamierzają uczcić dzień ten stosownie.

W celu naradzenia się nad tem, niektórzy przewodnicy gminy tamtejszej zebrałi się w niedzielę.

Postanowiono odprawić solenne nabożeństwo w synagodze, następnie w imieniu gminy wysłać telegram z powinszowaniem do jubilata, wreszcie wydać pamiątkową ucztę.

= Pożar fabryki.

Kaliszanin donosi, iż w ubiegły piątek zgorzał jeden z gmachów, należących do fabryki sukna p. Repphana.

Pożar ten należy zaliczyć do największych, jakie nawiedziły miasto w ciągu kilku lat ostatnich.

Ogień wybuchł w samo południe.

Wskutek podwójnego alarmu straż ogniowa spóźniła się z przybyciem na miejsce wypadku, tak, iż zastała już całe drugie piętro w ogniu.

Ratunek ograniczono na tem, by niedopuszczyć płomieni na budynek przyległy, gdzie mieściły się koły, skład kwasu siarczanego i farb, a następnie na gmachy frontowe.

Po kilku godzinach energicznego ratunku pożar umiejscowiono.

Spłonął dach i wnętrze drugiego i pierwszego piętra...

Budynki i wena były asekurowane.

Jeden ze strażaków poniósł ciężkie oparzenia od kwasu siarczanego.

= Nowa pożyczka.

Z lubelskiego piszą do nas co następuje:

„Ziemiańskie nasi wnoszą liczne podania do dyrekcji szczegółowej w Lublinie, o przyznanie nowej pożyczki dodatkowej.

Między niemi znajduje się wielu, którzy mogliby się wstrzymać z przystąpieniem do nowej pożyczki, zostawiając pierwszeństwo tym, dla których jest ona kwestją bytu.

Zamożni powinni pod tym względem zrobić ustępstwo dla mniej zamożnych.”

= Oryginalny zapis.

Zmarły w Barzykowie w radomskim pan G., między innymi legatami na rozmaite cele, zapisał 100 rs. na uczniów szkół w Radomiu i Sandomierzu.

Zapisodawca zastrzegł jednakże, aby kapitał na ten cel przeznaczony użyto dopiero po 120-tu latach, to jest z chwilą, gdy przez procenta składane wzrosnie do miliona rs.

Zapis ten nie został przyjęty.

= Wilki.

W ostatnich czasach, jak donosi nasz korespondent z Wilna, w niektórych powiatach gubernji wileńskiej, a szczególnie w powiecie wilejskim pojawiła się ogromna ilość wilków, robiących formalne napady na pasące się w polu bydło.

Prawie każdodziennie zdarzają się tam szkody, wyrządzone przez wilki.

Śmiałość tych drapieżnych stworzeń dochodzi nieraz do tego stopnia, iż wpadają na dziedzińce mieszkań i chat włościańskich, w nocy zaś wydają koncerty, drażniące najsilniejsze nerwy.

O obławie nikt nie myśli, a tymczasem wilki wybierają sobie regularnie daninę z krów i owiec włościańskich.

= Pożar.

Korespondent nasz z Białegostoku pisze pod dniem 13-ym b. m.

„Dawnośmy już w okolicy nie mieli tak ogromnego pożaru, jak ten, pastwą którego stał się wczoraj wieczorem folwark Sobolew, o milie zaledwie od Białegostoku odległy.

Ogień wybuchł ze środka jednej ze stodół, literalnie, dzięki nadzwyczajnemu uradzajowi w Sobolewie, zapechanych niemóconem jeszcze zbożem, konieciną i siano.

Wiatr dął w stronę innych budynków nadzwyczaj silny, tak iż w pół godziny pięć na raz budynków gospodarzych stanęło w płomieniach.

Ratunek pomimo natychmiastowego przybycia dzielnej straży ochotniczej ogniowej p. Herbsta ze Skorup, był niemożliwy.

Nie zdano nawet wypędzić z obór wszystkiego inwentarza, tak iż pomiędzy innymi, zginęło w płomieniach pięćdziesiąt sztuk rogacizny i kilka koni.

Krestenaja spłonęła cała, a w tej liczbie tysiąc kilkaset kóp jednego żyta, które tu wyjątkowo w tym roku, z przyczyny niskiej miejscowości, obrodziło.

Straty są ogromne, tembardziej, iż budynki, jako też i zboże ubezpieczone były w niewielkiej zaledwie części wartości.

Przyczyną pożaru, jak się zdaje, było umyślne czyjeś podpalenie—przez złość lub nieczemną zemstę.”

ZE ŚWIATA.

× Trzechwiekową rocznicę założenia obchodzić będzie w d. 21-ym i 22-im b. m. w Krakowie wielce pożyteczna fundacja t. z. *Mons Pietatis*, czyli „banku pobożnego” w Krakowie. Celem uczczenia tej rocznicy Arcybractwo miłosierdzia, utrzymujące też instytucję od lat 300-tu, urządzi w obu dniach jubileuszowych nabożeństwa, a nadto postanowiło założyć i utrzymywać własnym kosztem zakład taniach kuchni w Krakowie.

× Czytelnia akademicka w Krakowie, istniejąca od lat kilkunastu, została rozporządzeniem namiestnictwa rozwiązana. Wkrótce ma się odbyć zgromadzenie byłych jej członków dla zdecydowania o przelewie znacznego majątku tego stowarzyszenia. Jak donoszą pisma krakowskie, akademicy krakowscy zamierzają związać bezzwłocznie nowe stowarzyszenie czytelni.

× W Meranie, według ostatniej listy, bawi obecnie ogółem 1,513 osób.

× Gazeta dla szewców, wydawana w Londynie p. n. *Boot Sheo trades Journal*, zawiera obszerny artykuł o przemyśle garbarskim w Królestwie Polskiem, którego pomysły rozwój, zdaniem tego pisma, jest podstawą kwitującego stanu kunsztu szewckiego w naszym kraju.

× Monografia socjalizmu. Anglik, John Rae, wystąpił z obszerną monografią socjalizmu, w której tylko polaków uważa za wolnych od owej wszechnarodowej doktryny. Autor niepokalaności naszej się nie dziwi, twierdząc, iż jest ona zasługą dobrej szkoły, opartej na poszanowaniu cudzej własności.

× Język powszechny. Anglik, Maltus Questell Holyoake rozesłał po wszystkich znacniejszych miastach swoje pomysły co do języka uniwersalnego. Jedną z tych tablic mamy przed sobą i wyznajemy z pokorą, że klucz autora wprowadza nas w nierozwikłany labirynt.

× Ekstrapociąg roznosiocielski. Dziennik nowotorski *Tribune* wysłał w lecie co niedzielę ranę po-

ciągi nadzwyczajne do miejsc letnich wycieczek jedynie w celu rozwożenia prenumeratom, spędzającym lato na wsi, niedzielnego wydania swojego pisma. Pociągi te kursują z nadzwyczajną szybkością, która dochodzi do 100 kilometrów na godzinę. Pociągi naturalnie nie zatrzymują się na stacjach, tylko ekspedycje zrzucą na każdym przystanku paczkę z odpowiednią ilością egzemplarzy.

× Oryginalny monopol. *New-York Herald* donosi, iż przedstawiciele policji prewencyjnej w Stanach Zjednoczonych wystąpili z inicjatywą do rządu, aby ograniczyć ilość traktjernih oraz gospód, współzawodnicstwo bowiem dowolne wyraża zabiegi o zmniejszenie cen kosztem zdrowia konsumentów. Pomysł wprowadzający systemat opiekuńczy, przeciwny zasadzie wolnej konkurencji, naraził inicjatora na pośmiewisko.

× Złoto. W okolicach San Francisco Piotr Kwiatkowski, nbogi strychnacz, na kawałku swojego gruntu znalazł piasek złoty. Przedsiębiorcy pragną ryczałtowo odkupić jego mienie, ofiarując mu znaczne sumy.

× Rajske jabłka (*Lycopersicum esculentum*) mają być, według *Australian Medicinal Journal*, wyborynym środkiem zapobiegawczym przeciw cholery i w ogóle przeciw chorobom pochodzącym od pasorzytów. Widocznie do Australji nie doszła jeszcze wiadomość, iż teoria pochodzenia cholery od mikroskopijnych pasorzytów została już w Europie aż do samych posad zachwiana.

× Za długo. „Jako, panie sędzio, moja sprawa rozwodowa ma trwać aż dwa miesiące?... Ależ przez ten czas gotowiśmy się jeszcze pogodzić.”

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Zdzisław Ruttie, urzędnik drogi żelaznej nadwileńskiej, zmarł dnia 15-go października 1884 roku. O dniu pogrzebu oddzielne zawiadomienie podaniem zostanie. —3287

— B. p. Rozalja z Binentalów Luxenburgowa, po ciężkiej chorobie zakończyła życie, przeżywszy lat 43. Pozostała w nieutulonym żalu mąż wraz z dziećmi zapraszają krewnych i znajomych na pogrzeb odbyć się mający we czwartek, to jest dnia 16-go października r. b., o godzinie 1-ej po południu z domu przy ulicy Nowolipie № 13, na ementarz wyznania mojżeszowego. —3283—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Lwów 15-go października.

Merunowicz interpelował w sejmie komisarza rządowego, czy wobec procesu Riterów nie zostanie zarządzonem zbadanie ustawodawstwa religijnego żydów.

Wiedeń 15-go października.

Cesarz oświadczył, iż podział czeskiej rady szkolnej uważa za niemożliwy.

Wiedeń 15-go października.

Ex-kedyw wyjeżdża do Tryestu

Berlin 15-go października.

Na wydanym wczoraj obiedzie galowym pułka grenadierów gwardji imienia Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra pełnomocnik wojskowy przy ambasadzie rosyjskiej, ks. Dolgorukij, zakomunikował gratulacyjny telegram od Najjaśniejszego Pana i wniósł toast za pomyślność pułku, dowódca pułku, odpowiedział toastem na cześć Najjaśniejszego Cesarza Rosyjskiego.

Parjż 15-go października.

Pułkownik Donier po świetnie poprowadzonym ataku, opanował w dniu 10-ym b. m. pozycję, górną nad fortem tonkińską Czeu, która służyła za punkt oparcia dla wielkiego obwarowanego obozu. W dniu następnym chińczycy próbowali przejść do akcji zaczepnej, lecz zostali odparci ku Lang-Sonowi, straciwszy 3000 ludzi, w tej liczbie jednego generała. Straty francuzów wynoszą: 20 poległych, 90 rannych. Wtargnięcie chińczyków do Tonkinu uważają za wstrzymane.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 15-go października, godz. 6 min. 10 po południu.

Uspობienie na dzisiejszem zebraniu giełdowym wzmożniło się nieco pod wpływem przyjaźniejszych wiadomości z giełdy wiedeńskiej. Lepszy ten ustrój pozwolił akcjom kredytowym podnieść się w kursie o 5 m. i przejść granicę 490, po za którą przez przeszło dni dziesięć zostawały z powodu sprawy Weinricha. Inne wartości spekulacyjne również lepie

